

Onkilahden jätevesivuoto

Runkojätevesilinjan tukkeutumisen seurauksena Vaasan Onkilahteen vuoti viime vuoden heinä-elokuussa noin viikon ajan yhteensä 20 000 m³ käsittelemätöntä asumajätevettä eli Pättin jätevedenpuhdistamolle tulevan keskimääräisen vuorokausivirtaaman verran. Hygieenisen riskin vuoksi kaksi vuotopaikan lähintä uimarantaa, Hietasaaren ja Mansikkasaaren uimarannat, suljettiin kuukaudeksi. Varotoimenpiteenä Hietasaaren ja Sundin matonpesupaikkojen vesi otettiin loppukesällä vesijohdosta. Onkilahden kalastuslaitureilla oli suositus välttää kalastusta.

Asumajätevesivuodosta vastuussa oleva Vaasan Vesi haluaa varmistaa, ettei vastaavaa enää tapahdu. Kuluneen talven aikana keskustan suurimpien jätevesiviemäreiden korjaukseen on satsattu yli kaksi miljoonaa euroa, jolla on korjattu kolme kilometriä kaikkein kriittisimpiä jätevesilinjoja. Ranta-alueiden ja isojen ojien läheisyydessä olevien kokoomalinjojen saneeraukseen tarvitaan seuraavien neljän vuoden aikana kuusi miljoonaa euroa eli 1,5 miljoonaa euroa/v., jotta jätevesiverkoston pahimmat riskikohteet saadaan saneerattua. Näiden ennakoimattomien investointitarpeiden vuoksi vesijohtoverkoston saneeraushankkeita on siirretty tuleville vuosille. Kokonaisuudessaan vesihuoltoverkoston saneerauksiin tarvitaan yli 3,5 miljoonaa euroa/v., jotta verkoston rappeutuminen eli korjausvelan kasvu saadaan pysähtymään. Teknisten liikelaitosten johtokunta ja muut päättäjät ymmärtävät tilanteen, mutta säästötalkoiden vuoksi investointitason nosto on haasteellista.

Vaasan Vedellä on 90 jätevesipumppaamoja, joiden pumppujen toimintaa ja virtaamia seurataan päivittäin automaation avulla. Pumppaamoista tulee hälytys, jos pumput ovat pysähdyksissä liian pitkään tai käyvät jatkuvasti. Onkilahden ja muiden suurimpien jätevesipumppaamoiden automaatioon on lisätty ns. käyttöastehälytys, joka hälyttää, jos jätevesimäärä poikkeaa normaalista. Nyt on panostettu entistä enemmän myös sijaisten perehdytykseen.

Onkilahden jätevesivuodon jälkeen merialueen vedenlaadun seuranta tehostettiin. Tulosten mukaan jätevesivuodon loputtua sen vaikutukset tasaantuivat nopeasti ajankohdan normaalille vaihteluvälille. Vaikutusta levätuotantoon ei ollut erotettavissa eikä happiongelmia aiheutunut. Merenpohjasta otetuissa maanäytteissä ei havaittu normaalista poikkeavia ravinne- eikä kiintoainekertymiä. Vaasan edustan merialueen vedenlaatutarkkailua jatketaan Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukaisen tarkkailuohjelman mukaisesti 22 havaintopaikasta ranta-alueilta avomerelle asti. Vesinäytteitä otetaan avovesiaikana kuusi kertaa ja jääpeitteisenä aikana kerran vuodessa. Näytteenoton ja raportoinnin hoitaa KVVY Tutkimus Oy, jossa Onkilahden jätevesipäästön raportin kokosi vesistöasiantuntija Ossi Käkränen. Vaasan edustan merialueen vedenlaatutarkkailuraportin 2018 mukaan Vaasan Veden Pättin jätevedenpuhdistamo on Vaasan merialueen suurin yksittäinen pistekuormittaja, mutta jokien mukana merialueelle tulee yli kymmenen kertaa enemmän ravinteita kuin Pättiltä. Tuovilanjoen ja kanavan ruoppausten vuoksi ravinnepitoisuudet Eteläisellä kaupunginselällä ovat nousseet.

Vaasan Vedelle on tullut kyselyjä jätevesivuodon aiheuttamien haittojen korvaamisesta. Ympäristönsuojelulain mukaan ennakoimattoman vahingon korvaamista voidaan vaatia valtion ympäristölupaviranomaiselle tehtävällä hakemuksella. Käytännössä tämä tarkoittaa aluehallintovirastolle (AVI) tehtävää yksilöityä hakemusta.

Vaasan Vesi pahoittelee syvästi viime kesän uimakauden pilaamista! Toivottavasti moni löysi Hietasaaren ja Mansikkasaaren sijaan sopivan uimapaikan lähialueen muilta uimarannoilta esimerkiksi Strömsöstä, Kustaanlinnasta, Vikingasta, Isolahdesta, Kronvikista, Leirintäalueelta, Paratiisisaaresta tai Tropiclandiasta! Näiden rantojen uimavesitulokset löytyvät kaupungin nettisivuilta <https://www.vaasa.fi/palvelut/vaasan-uimarannat>.

Vaasan Vesi kiittää kaupungin palautepalvelun <https://feedback.vaasa.fi/eFeedback> kautta saamastaan palautteesta, joka auttaa meitä kehittämään toimintaamme!

Lisätietoja:

Vaasan Veden toimitusjohtaja Irma Hyry p. 040 1872 877 irma.hyry@vaasa.fi

KVVY Tutkimus Oy, vesistöasiantuntija Ossi Käkranen, ossi.kakranen@kvvy.fi